Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000107870
Datum:	17 oktober 2022
Opsteller:	C. van den Bedem
Portefeuillehouder:	Wethouder M.E. Companjen
Onderwerp:	Vaststellen Participatienota Omgevingswet

Het college van B&W besluit:

1. In te stemmen met de participatienota Omgevingswet ‘Samen geven we vorm aan Harderwijk;
2. De participatienota vast te stellen als aanvulling op onze participatie-aanpak ‘Interactief werken in Harderwijk’ uit 2016;
3. Om voor de plannen die vallen binnen het kader van het bindend adviesrecht van de gemeenteraad participatie verplicht te stellen.

Inleiding

Aanleiding

De Omgevingswet gaat naar verwachting op 1 juli 2023 in en biedt meer ruimte voor ideeën en plannen die gaan over het inrichten van onze omgeving. Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Participatie is het betrekken van personen voor wie een plan, initiatief of activiteit gevolgen heeft. De wetgever vindt participatie belangrijk, omdat het bijdraagt aan het vergroten van de kwaliteit en het gebruik van de leefomgeving. Het zorgt ervoor dat de opgaven vanuit verschillende perspectieven en met brede kennis en creativiteit op tafel komen. En participatie zal zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdswinst.
De Omgevingswet gaat in de kern over ruimte geven, loslaten en vertrouwen, over een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en samenleving. De Omgevingswet geeft meer ruimte voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. Daarin wegen de belangen van betrokkenen nadrukkelijk mee. Die betrokkenen doen mee en laten van zich horen: participatie. Nieuw is dat de aanvrager van een vergunning zelf de participatie moet organiseren.
Deze participatienota geeft de kaders voor participatie voor initiatiefnemers en de gemeente zelf.

De Participatienota Omgevingswet heeft vanaf 9 augustus 2022 zes weken voor iedereen ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn kon een ieder schriftelijk of digitaal zienswijzen kenbaar maken bij de gemeenteraad. Desgewenst kon ook worden volstaan met een mondelinge zienswijze. Dit is op 8 augustus 2022 bekend gemaakt in het Gemeenteblad. Ook is een publicatie opgenomen in de Harderwijker Courant. Tijdens deze inzagetermijn zijn er geen zienswijzen binnengekomen.

Aan u wordt nu gevraagd om de Participatienota Omgevingswet vast te stellen.

Kader

De Omgevingswet die naar verwachting op 1 juli 2023 in werking treedt.
De nota ‘Interactief werken: Harderwijk Zijn Wij samen’

Alternatieven

Wanneer de raad niet instemt met het voorliggende voorstel voldoet de gemeente niet aan de wettelijke eisen die de Omgevingswet stelt.

Beoogd effect

Een duidelijk kader voor initiatiefnemers en de gemeente zelf over het toepassen van participatie bij initiatieven in de fysieke leefomgeving

Argumenten

1. De participatienota Omgevingswet geeft de kaders voor participatie over de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Het geeft ook de kaders voor de uitwerking van de participatie die de initiatiefnemer in de geest van de Omgevingswet zou moeten toepassen. Met nadruk staat hier ‘zou moeten’ omdat de Omgevingswet participatie voor de initiatiefnemer niet verplicht stelt in de meeste gevallen maar wel stimuleert. Met deze nota stimuleert de gemeente initiatiefnemers om participatie als een essentieel onderdeel in hun planontwikkeling te zien.
2. De participatienota Omgevingswet sluit aan op eerder vastgestelde ambities. In het coalitieakkoord ‘Samen bouwen aan de toekomst’, ‘Interactief werken: Harderwijk Zijn Wij samen’ en de ‘Visie op dienstverlening van Harderwijk’ staan verschillende uitgangspunten en ambities beschreven op het gebied van participatie in Harderwijk en Hierden. De voorliggende participatienota Omgevingswet is een uitbreiding van dit bestaande kader. Vanuit de Omgevingswet worden immers specifieke eisen aan participatie gesteld bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.
3. De gemeenteraad zal voor inwerkingtreding van de Omgevingswet een lijst vaststellen van omgevingsplanactiviteiten waarvoor zij ‘bindend adviesrecht’ verplicht stellen. Dit zijn initiatieven met een bijzondere of ingrijpende omvang of van een bepaalde aard. Door participatie voor de in de lijst genoemde activiteiten verplicht te stellen, krijgt de raad vooraf al een beeld hoe de directe omgeving tegen het initiatief aankijk. In alle andere gevallen is participatie gewenst maar niet verplicht. In het stappenplan staan tips voor een participatieaanpak.

Omgevingswet

In de Omgevingswet staan regels over participatie. Deze participatienota is een uitwerking daarvan.

Financiën

De kosten van participatietrajecten worden gezien als onderdeel van de planontwikkeling en zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Voor gemeentelijke projecten vallen de kosten onder het projectbudget.

Duurzaamheid

De participatienota heeft geen invloed op de duurzaamheidsambities. Duurzaamheidsaspecten in een project kunnen vanzelfsprekend wel onderdeel zijn in het participatietraject.

Communicatie

De participatienota Omgevingswet wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd in het gemeenteblad. Daarnaast zal er een aantrekkelijk vormgegeven en toegankelijke versie van de nota en een toolbox worden gemaakt die online beschikbaar zijn voor de gemeentelijke organisatie, gemeenteraad en de samenleving. Dit communiceren we op sociale media en in de Harderwijker Courant. Bovendien zal binnen de organisatie aandacht worden besteed aan de nota op intranet en door trainingen met de e-learning tools binnen het leertraject OWET. We betrekken teamleiders en collega’s om de nota mede uit te rollen.

Uitvoering

De eerste helft van 2023 is bestemd voor de implementatie van de participatienota als kader om in de praktijk te leren. De implementatie loopt door in 2023 omdat goede participatie een proces van leren, veel oefenen in de praktijk en evalueren vraagt. De doelen van participatie bereiken we alleen in een proces van samen leren. In dat proces evalueren we onze participatie en nemen het geleerde mee in de volgende participatiemogelijkheid. Zo blijven we leren en verbeteren tijdens het proces door continu te monitoren. Uitvoering vindt dus plaats de komende jaren.

Evaluatie

Het participatiebeleid wordt een jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd. Onderdeel van de evaluatie is de lerende rol van de deelnemers, inclusief college en raad.

Bijlagen

1. Participatienota Omgevingswet
2. Stappenplan ‘Ik heb een idee’
3. Raadsbesluit